

November 2022

Inhoud

- Kennismaking proeftuinen ronde 2
- Borging en disseminatie proeftuinen ronde 1
 - Amersfoort
 - Almere
 - Amsterdam
 - Utrecht
- Stand van zaken Make-It

Nieuwsbrief

Make-It consortium

Veel patiënten gebruiken hun medicijnen nog niet optimaal. Ondanks het groeiende aantal interventies en innovaties om de therapietrouw te bevorderen, lukt het maar mondjesmaat om deze ook grootschalig toe te passen in de dagelijkse praktijk. Het Make-It consortium, wat staat voor Medication Adherence Knowledge, Expertise and Implementation Taskforce, houdt zich sinds 1 juli 2019 voor vier jaar bezig met de vraag hoe de therapietrouw in de praktijk verbeterd kan worden. Hiertoe begeleidt het consortium proeftuinen die met subsidie uit de ZonMw STIP ronde laagdrempelige therapietrouw interventies in de dagelijkse praktijk willen implementeren. Via deze nieuwsbrief houden we u op de hoogte van de voortgang. Heeft u vragen? Mail dan naar make-it@nivel.nl

Benieuwd wie de Make-It leden zijn en wat zij doen? Kijk voor meer informatie op www.makeitconsortium.nl.

Kennismaking vier nieuwe proeftuinen ronde 2

ZonMw heeft vier nieuwe proeftuinen subsidie toegekend. Deze vier proeftuinen beginnen vanaf september 2022 met de verbetering van chronisch medicatiegebruik. Zo worden op **Aruba en Curaçao** diabetes patiënten beter ondersteund en begeleid met orale antidiabetica in het Papiaments vanaf de eerste uitgifte. In **Noord-Limburg** wordt voorgebouwd op proeftuin Amsterdam uit de eerste ronde, waarin therapieontrouwe chronische gebruikers opgespoord worden en zorgverleners een gepaste vervolgactie kiezen. Proeftuin **Friesland** heeft als doel het verbeteren van therapietrouw van de thuiswonende chronische patiënt door implementatie van een jaargesprek medicatiegebruik met de apothekersassistent. In **Vleuten en omgeving** worden in 14 apotheken patiënten die gebruik maken van de herhaalservice uitgenodigd voor een jaargesprek. Door middel van triagevragen worden problemen met medicijngebruik achterhaald.

Borging en disseminatie proeftuinen ronde 1

Proeftuin Amersfoort

In Proeftuin Amersfoort verloopt de implementatie van het jaargesprek voor mensen in de herhaalservice goed. Inmiddels worden er in de drie deelnemende apotheken in de proeftuin ongeveer 80 jaargesprekken per week gehouden. Ook het onderzoeksgedeelte (evaluatie van jaargesprek specifiek met patiënten die DOAC's gebruiken) is in twee van de drie apotheken inmiddels afgerond, en bij de derde goed op weg.

De apotheken zijn nu bezig met het 'normaliseren' van het jaargesprek, zodat dit onderdeel blijft van routinezorg – ook nadat het project ophoudt. Hiertoe wordt bijv. een extra spreekkamer gebouwd in een van de apotheken om meer ruimte te hebben voor het voeren van de jaargesprekken. Inmiddels is er meer animo in de regio om aan de slag te gaan met het jaargesprek, aangejaagd door de apothekerscoöperatie waar twee van de drie apothekers uit de proeftuin bij betrokken zijn. Ook zijn er gesprekken met zorgverzekeraars gepland om mogelijkheden te verkennen om het jaargesprek te vergoeden.

Voor verdere borging van het jaargesprek kijkt projectleider Mark Slager breder in de wijk. Zijn streven: een 'therapietrouwloket' in de wijk. Alle zorgverleners in de wijk kunnen signalen van therapieontrouw opvangen, en kunnen deze dan op één plek melden. De apotheek pakt deze signalen vervolgens op en bekijkt hoe zij patiënten die problemen ervaren mee kunnen helpen. Niet alleen met het aanbieden van een jaargesprek, maar ook met mogelijke andere interventies, op basis van de andere proeftuinen.

Proeftuin Almere

Door Zorggroep Almere worden hart- en vaatziektepatiënten die overgaan van de tweede naar de eerste lijn ondersteund in hun medicatiegebruik door middel van telefonische startbegeleiding (TSB). Ruim 700 patiënten hebben inmiddels TSB ontvangen in de meetperiode. Factoren voor duurzame implementatie zijn in kaart gebracht door de proeftuin. Zo is opgemerkt dat in twee clusters gemiddeld 40% van de patiënten die in aanmerking komen voor een TSB ook daadwerkelijk de TSB ontvangen. De redenen waarom patiënten toch niet gebeld worden is ongeveer gelijk verdeeld tussen zorginhoudelijke redenen (bv. geen eerste uitgifte, zo nodig medicatie), logistieke redenen vanuit de patiënt (bv. patiënt niet bereikbaar, patiënt vindt TSB overbodig) of logistieke redenen vanuit de apotheker (bv. bezettingsprobleem, vakantie, ziekte). Daarnaast is bij 200 patiënten vragenlijsten afgenomen om ze te bevragen over hun ervaringen met de TSB. Ook zal bij die patiënten worden gekeken of zij hun tweede uitgifte ophalen. De analyses ten opzichte van de nulmeting zullen binnenkort worden gestart.

Een belangrijk aandachtspunt voor duurzame implementatie is een vergoedingsstructuur voor deze vorm van farmaceutische patiëntenzorg. Gesprekken hierover zijn op lokaal niveau gestart vanuit de proeftuin en zijn vanwege de relevantie ook op hoger niveau aangekaart bij het Make-It consortium om te bespreken met zorgverzekeraars.

Proeftuin Amsterdam

Proeftuin Amsterdam benadert mensen die leiden aan hart- en vaatziekten, in het bijzonder patiënten die moeite hebben hun medicatie optimaal te gebruiken. In totaal zijn 522 potentieel 'therapieontrouwe' patiënten geïnccludeerd in de proeftuin. Bij hen is triage uitgevoerd en dat heeft geleid tot de volgende vervolgstappen:

- Met 51% is een interventiegesprek gevoerd door een apotheekmedewerker;
- 7% van de patiënten is doorgestuurd naar de behandelend arts, POH of verpleegkundige;
- Bij 42% bleek een gesprek (nog) niet nodig of was onmogelijk (bijvoorbeeld wegens vertrek naar het buitenland of verhuizing).

Ook zijn de ervaringen van proeftuindeelnemers in kaart gebracht. Zo blijkt dat alle deelnemers enthousiast zijn over deze extra vorm van zorgverlening. Opvallend is dat deelnemers meer zelfvertrouwen hebben gekregen in het voeren van dergelijke lastige gesprekken met patiënten en dat zij hebben ervaren dat de band tussen apotheekmedewerker en patiënt hierdoor is verstevigd.

Momenteel werkt de proeftuin aan een draaiboek voor andere regio's die met deze aanpak aan de slag willen. In het najaar wil het team i.s.m. het Farmaceutisch Bureau Amsterdam de functionaliteiten die zijn ontwikkeld in het kader van de proeftuin beschikbaar stellen voor alle Amsterdamse apothekers.

Proeftuin Utrecht

In twee apotheken in Kanaleneiland zijn de terugvraagmethode en begrijpelijke gebruiksinstructies toegepast voor een populatie met lage gezondheidsvaardigheden. Het project is recent afgerond en de proeftuin heeft goede resultaten behaald. Bij 88% van de recepten koos de zorgverlener voor een begrijpelijke instructie en bij 67% van de nieuwe geneesmiddelen werd de terugvraagmethode toegepast. De ervaringen van zorgverleners en patiënten waren positief. Daarbij werkte het delen van succesverhalen stimulerend. Momenteel wordt nagedacht over hoe beide interventies in de toekomst toegepast kunnen blijven worden in deze setting. Zo is een draaiboek ontwikkeld en is met hulp van stagiaires onderzoek gedaan naar de verdere borging en disseminatie.

Stand van zaken Make-It

Met het formeel beëindigen van de eerste ronde proeftuinen en de start van de tweede ronde bruist Make-It van de activiteit. Een kort overzicht.

Workshop Benadering stakeholders met storytelling

De proeftuinen van de eerste ronde volgen deze dagen een dubbele workshop (twee ochtenden) over het verankeren van hun project met de hulp van stakeholders. Stakeholders zijn partijen en personen die over de positie en middelen beschikken om die hulp te leveren. Ze zijn bijvoorbeeld afkomstig van overheid, zorgverzekeraars en soms bedrijfsleven.

De eerste ochtend bepaalden de proeftuinen de concrete doelen voor de verankering en welke stakeholders daarbij een rol spelen. Op 13 oktober leren de proeftuinen hoe ze stakeholders het best kunnen betrekken. Dat gebeurt met technieken uit de storytelling, waarbij het nut van het project wordt uitgedrukt in een aansprekend verhaal van een enkele patiënt en een oproep aan de stakeholders voor concrete hulp.

Trainingsdag voor nieuwe proeftuinen

Op 18 oktober was de eerste trainingsdag voor de vier proeftuinen van de tweede ronde. Aan de orde kwamen het implementeren van de interventie, het evalueren ervan en praktische tips en tricks. Op deze dag kregen de proeftuinen de primeur van de Praktische implementatiegids. Hierin deelt het consortium kort en bondig hun kennis van op gang krijgen en houden van de proeftuin. De gids komt uiteindelijk voor iedereen beschikbaar op de website.

Personele wijzigingen bij Make-It

Make-It wordt geleid door een samenwerkingsverband van organisaties, het consortium geheten. Dit najaar nemen we met verdriet afscheid van Marcel Bouvy van de Universiteit Utrecht en Stijn Hogervorst, promovendus aan de VU. Stijn wordt vervangen door Daniëlle Eikelboom van de Maartenskliniek. Menno van Woerkom vervangt Hanneke Zwikker als vertegenwoordiger van het Instituut Verantwoord Medicijngebruik.

